

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Legnicy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mirosława Polak - Pawlaczek

Protokolant: st. sekr. sądowy Katarzyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2015 r. w Legnicy

sprawy z powództwa P. W.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na przez powoda P. W. zadośćuczynienie w kwocie 8.000 zł (osiem tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 01 lipca 2014 roku do dnia zapłaty,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. nie obciąża powoda opłatą w części oddalonego powództwa, którą zalicza na rachunek Skarbu Państwa ani kosztami postępowania na rzecz strony pozwanej,

IV. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 360 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

V. nakazuje stronie pozwanej, aby wpłaciła na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w Legnicy) kwotę 400 zł tytułem opłaty sądowej od zasądzzonego roszczenia, od uiszczenia której powód był zwolniony.

Sygn. akt IC 295/14

UZASADNIENIE

Powód P. W. w pozwie skierowanym przeciwko Towarzystwu (...) S.A w W. domagał się zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w kwocie 80.000 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 1 lipca 2014 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł .

W uzasadnieniu żądania powód podniósł, że wskutek wypadku drogowego w dniu 4 września 1997 roku zginął tragicznie ojczym powoda, z którym powód był szczególnie związany. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony w zakładzie strony pozwanej. Powód wystąpił o przyznanie zadośćuczynienia, lecz pozwane Towarzystwo (...) decyzją z dnia 30 czerwca 2014 roku odmówiło wypłaty roszczenia. Zdaniem powoda brutalne zerwanie niezwykle silnych więzi emocjonalnych i utrata pozytywnych relacji powoda z ojczymem stały się przyczyną drastycznego pogorszenia jakości życia powoda we wszystkich jego aspektach, co uzasadnia niniejsze roszczenie co do zasady i wysokości.

Strona pozwana Towarzystwo (...) S.A. w W. nie uznała żądania pozwu, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. W odpowiedzi na pozew strona pozwana podniosła, że kwota dochodzonego zadośćuczynienia jest niewspółmiernie wysoka do ewentualnej krzywdy jaką poniósł powód. Nadto przytaczany przez powoda argument jakoby łączyła go z ojczymem silna więź nie został poparty żadnymi dowodami. Pozwana nie znalazła podstaw do wypłaty zadośćuczynienia pasierbowi zmarłego, albowiem nie wykazano by był on ze zmarłym w szczególnie bliskich relacjach. Nadto strona pozwana podniosła, że od wypadku upłynęło już 17 lat, a zatem trudno uznać, że powód nadal przeżywa traumę śmierci osoby najbliższej.

Nadto na rozprawie w dniu 29 stycznia 2015 roku pełnomocnik pozwanego Towarzystwa (...) podniósł zarzut przedawnienia zarzucając, że w dacie zdarzenia będącego podstawą żądania obowiązywał 10-letni okres przedawnienia, a zatem żądanie zadośćuczynienia jest przedawnione i powództwo powinno być oddalone.

Sąd ustalił:

W dniu 4 września 1997 roku w L. P. R. naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu i jadąc samochodem F. (...) wjechał na skrzyżowanie przy czerwonym świetle doprowadzając do bocznego zderzenia z samochodem S. (...), na skutek czego pasażer samochodu S. (...) Z. W. poniósł śmierć na miejscu. Sprawca zdarzenia P. R. został skazany wyrokiem karnym. P. R. w dacie wypadku miał ubezpieczenie OC w pozwanym Towarzystwie (...).

(dowód: akta szkody, akta Sądu Rejonowego w Lubinie, sygn. II K

1555/97, zeznania powoda)

Ofiara wypadku Z. W. był ojczymem powoda P. W.. Powód w dacie wypadku miał 17 lat. Z. W. był mężem jego matki, wychowywał powoda od 4 roku życia. Powód znał biologicznego ojca, lecz nie utrzymywał z nim żadnego kontaktu. Z ojczymem miał relacje takie jak syn z ojcem. Ojczym pomagał mu w lekcjach, chodził na wywiadówki, zabierał powoda na ryby, razem interesowali się samochodami. Po jego śmierci powód zamknął się w sobie i przez około miesiąc nie było z nim kontaktu i nie uczęszczał do szkoły. P. W. ukończył szkołę i posiada zawód monter instalacji budowlanych. Do dziś wspomina ojczyma. Powód po śmierci Z. W. przejął jego obowiązki jako głowa rodziny, wspierał matkę i przyrodnią siostrę. Nie korzystał z leczenia psychiatrycznego lub terapii psychologa.

(dowód: akta szkody, zeznania świadka E. W., zeznania

powoda)

W dniu 27 maja 2014 roku powód wystąpił do strony pozwanej o przyznanie zadośćuczynienia w kwocie po 80.000 zł. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego strona pozwana decyzją z dnia 30 czerwca 2014 roku odmówiła spełnienia jego roszczeń. Matka i siostra przyrodnia powoda otrzymały stosowne odszkodowania po śmierci męża i ojca w 1998 roku.

(dowód: akta szkody, zeznania powoda i świadka E. W.)

Obecnie powód jest bezrobotnym, bez prawa do zasiłku. Mieszka z matką, która pobiera rentę rodzinną oraz pracuje na zlecenie. Powód prowadzi z matką wspólne gospodarstwo domowe.

(dowód: oświadczenie majątkowe)

Sąd uznał:

Żądanie powoda zasługiwało częściowo na uwzględnienie.

Podstawę roszczenia powoda stanowi przepis art. 448 k. c., w związku z art. 24 k.c., z którego wynika, że spowodowanie śmierci osoby bliskiej może stanowić naruszenie dobra osobistego członków rodziny zmarłego w postaci szczególnej więzi rodzinnej i uzasadniać przyznanie zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c., jeżeli śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku.

Zgodnie z panującymi poglądami doktryny i orzecznictwa warunkiem przyznania zadośćuczynienia jest przynależność do najbliższej rodziny zmarłego. Świadczenie to nie ma na celu wyrównania poniesionej straty, ale powinno pomóc członkom najbliższej rodziny zmarłego dostosować się do nowej rzeczywistości wynikającej ze śmierci bliskiej osoby oraz złagodzić wynikłe z tego powodu cierpienia.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w szczególności zeznania powoda i jego matki E. W. jednoznacznie wykazały, że powód pozostawał z ojczymem w szczególnie bliskich relacjach, traktował go jak ojca, a z ojcem biologicznym nie miał kontaktu. Zeznania tych osób są spójne, logiczne i w oparciu o nie uznał Sąd, że strata ojczyma była dla powoda szczególnie dotkliwa i oznaczała zerwanie bliskich więzi rodzinnych. To wskazuje, że żądanie zadośćuczynienia zasługuje na uwzględnienie co do zasady w rozumieniu art. 448 z w. z art. 23 i 24 k.c.

W toku postępowania strona pozwana podniosła zarzut przedawnienia argumentując, że w dacie zdarzenia obowiązywał 10-letni termin dla tego rodzaju żądań zgodnie z ówczesnie obowiązującym przepisem art. 442 k.c. Przepis ten został uchylony przez ustawę z dnia 16 lutego 2007 roku (Dz. U. Nr 80 poz. 538), która weszła w życie w dniu 10 sierpnia 2007 roku. Zgodnie z art. 2 cytowanej ustawy do roszczeń powstałych przed wejściem jej w życie, a według przepisów dotychczasowych w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych, stosuje się przepisy art. 442¹ k.c. Wprowadzony tą ustawą przepis art. 442¹ par. 2 k.c. stanowi, że jeżeli szkoda wynikała z występku lub zbrodni termin przedawnienia wynosi lat dwadzieścia licząc od dnia popełnienia przestępstwa. To oznacza, że dwudziestoletni termin przedawnienia w odniesieniu do wypadku ojczyma powoda upłynie z dniem 4 września 2017 roku, a w dacie wejścia w życie ustawy tj. 10 sierpnia 2007 roku roszczenie powoda nie było jeszcze przedawnione, bo ówczesny termin przedawnienia upływał 4 września 2007 roku. Z tych powodów zarzut przedawnienia nie mógł zostać uwzględniony.

To oznacza, że żądanie pasierba zmarłego, który był z ojczymem silnie związany emocjonalnie zasługiwało na uwzględnienie, a sporna pozostała jedynie jego wysokość.

Rozważając kwotę zadośćuczynienia dla powoda uznał Sąd, że żadna kwota nie jest w stanie zrekompensować poczucia bólu i osamotnienia, które w odniesieniu do powoda jest takie samo jak w przypadku bólu syna po śmierci ojca. Nie bez znaczenia dla tych rozważań była również okoliczność, że okres żałoby, z uwagi na znaczny upływ czasu od zdarzenia, już się zakończył. Uwzględnić też należało, że powód po śmierci ojczyma nie wymagał szczególnego leczenia lub terapii, ukończył szkołę i zdobył zawód monter instalacji budowlanych. Nadto wyznacznikiem wysokości zadośćuczynienia była również sytuacja materialna powoda, który nie pracuje, nie pobiera zasiłku dla bezrobotnych i pozostaje z matką we wspólnym gospodarstwie domowym.

Ustalony w orzecznictwie pogląd wskazuje, że kwota zadośćuczynienia powinna uwzględniać okoliczności konkretnej sprawy, a także przedstawiać realną wartość ekonomiczną. Zważywszy na aktualną sytuację materialną powoda i biorąc pod uwagę zakończony okres żałoby, a także fakt, że zmarły był ojczymem (nie – ojcem) powoda uznał Sąd, że dla rekompensaty bólu i poczucia osamotnienia po śmierci Z. W. realnie odczuwaną dla powoda wartością ekonomiczną będzie kwota 8.000 zł.

Sąd uznał za uzasadnione przyznanie powodowi zadośćuczynienia w kwocie 8.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi na wypadek zwłoki od dnia 1 lipca 2014 roku. W tej dacie strona pozwana posiadała wszelkie dane do wypłaty należnego powodowi zadośćuczynienia i pozostawała w zwłoce, albowiem upłynął okres 30 dni od dnia wpływu wniosku o zadośćuczynienie. Bezspornie w dniu 30 czerwca 2014 roku nastąpiło wydanie przez ubezpieczyciela decyzji odmownej, co oznaczało dla strony pozwanej zakończenie postępowania likwidacyjnego.

W pozostałej części Sąd uznał roszczenia odnośnie zadośćuczynienia za wygórowane i oddalił powództwo jako bezzasadne.

Orzeczenie o kosztach wynika z treści art. 100 i 102 k.p.c.

Uznając szczególny charakter roszczeń odszkodowawczych powoda oraz zważywszy na jego sytuację majątkową, z mocy art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążał powoda opłatą w części oddalonego powództwa oraz kosztami należnymi stronie pozwanej.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego wynika z treści art. 100 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach od strony pozwanej w zakresie zasądzonego roszczenia oparto o przepis art. 113 u.o.k.s.c. i art. 98 k.p.c.